

fitum iuramentu, cap. no est. 58. de regul. iur. in 6. Hoc autem iuramentum contra bonos mores esse, patet ex d. l. 1. 2. & 3. ff. de don. inter vir. & vxor. Tum quia donans ad peritatem reducitur: tum quia cura educandi liberos negligitur: tum quia daretur occasio diuortij: tum quia matrimonia venialia essent: tum etiam quia prohibitio iuris civilis hoc pacto plane elusoria foret: tum denique quia alteruter coniugum facile blanditijs induci ad iurandum posset. Et ita quoque docet Do. Obrecht. disput. 1. de donationib. th. 221. & seq. Forster. lib. 2. disput. 10. th. 6. & Matthias Stephanus cent. 2. q. 42. ad lit. C. & plures alij, quos recitat Petr. Nicolaus Mozz. dict. tract. de donat. tit. de person. int. quas cadere poss. dona. n. 32. vers. contrariam opinionem, &c. Harprec.

e Ita dicit Cyn.] Adde Bart. in l. cum quis decedens. §. Titia. ff. de leg. 3. Bald. in l. 1. ver. ex praedictis. C. de inoffic. don. Crot. in l. si constant. ff. solut. matr. Contrarium tenet Ang. in l. pen. §. mulier ff. solut. matrim. Aachar. conf. 307. Gouean.

f Ducat puellam.] Et econuerso de vxore, quae donauit futuro marito illius, & contempatione matrimonij attenta, & considerata iuuenili aetate, & personae qualitate, vide, & dic, vt per Crau. qui plene, & in terminis consultus respondet. Ipsa erat anno sa, quod maritus iuuenis cui donauit in compensationem aetatis tres partes de quatuor omnium bonorum suorum. Maritus autem allegat iuuenitatem suam. Nam isto casu Crau. appellat donationem reciprocam, & remuneratorem. Giach.

Pone, quod maritus ignobilis, aut senex ducat puellam, vel nobilem, &c. Si maritus ignobilis nobilem, aut senex puellam, & iuuenulam in vxore ducat, eiq; in recompensationem ignobilitatis, vel senectutis aliquid donet: hanc donationem valere, praeter Clarum hic no-

lib. 4. Abb. in c. fin. nu. 9. de donat. inter vir & vxor. vbi dicit, quod hae opi. communiter tenetur, & conf. 96. num. 1. lib. 2. quem refert Gramm. decis. 103. nu. 73. Ias. in l. pacta quae contra. nu. 5. C. de pactis. Dec. in d. l. pacta, quae contra. nu. 7. & consil. 222. post num. 6. & cons. 240. num. 1. Claud. in l. is cui bonis. num. 24. ff. de verb. oblig. & in l. si diuortio. nu. 11. eod. tit. Ruin. consil. 190. nu. 3. lib. 1. & cons. 179. nu. 3. eod. vol. Bertrand. cons. 175. nu. 3. lib. 1. in 2. par. & cons. 163. post num. 1. lib. 2. in 2. parte, & cons. 208. nu. 5. lib. 3. in 2. parte, Rubens cons. 25. num. 5. & cons. 54. nu. 3. Paris. cons. 86. nu. 14. lib. 3. Rip. lib. 3. respons. cap. 4. nu. 6. & c. 6. per totum, & c. 17. num. 1. Alciat. in d. e. cum contingat. nu. 196. & in l. probrum, in verbo, Non naturalia, ff. de verb. signif. Bello. cons. 4. nu. 2. in fin. & cons. 87. nu. 3. Crau. cons. 81. post. nu. 1. vers. Sed praemissis, & consil. 229. post n. 4. vers. Quae conclusio, & cons. 245. post n. 12. vers. Nec dicatur. Soc. iur. consil. 47. nu. 15 lib. 3. Duen. reg. 219. in 2. ampliatione. vers. Secus tamen Alba. cons. 4. nu. 12. Didac. in Rubr. de testam. in 2. par. n. 10. Et haec opi. tamen apud Doct. nostri temporis indubitabili non esset iudicando, aut consulendo recedendum: Potest enim hoc casu iuramentum ipsum obseruari sine interitu salutis aeterna. ideo seruandum est, cum non sit praescriptum super promissione, quae dici possit esse contra bonos mores: Faciunt, quae dixi supra q. prox. vers. sed quero.

Hac tamen conclusio, quae habet, quod donatio inter virum, & vxorem confirmatur iuramento, intelligenda est, vt procedat in vera donatione: nam si esset donatio simulata, vel praesumpta, puta, quae resultat ex confessione doti receptae in casibus, in quibus praesumitur facta animo donandi, talis donatio non confirmatur iuramento. Ita dixit Cyn. in l. 1. in fin. C. de sacros. Eccl. & est communis opi. vt ait Soc. cons. 61. col. 3. lib. 1. prout illum refert, & sequitur Didac. lib. 1. resolut. c. 7. numer. 5. Curt. iur. consil. 95. nu. 4. Crat. cons. 55,

num. 40. lib. 1. Cum enim inter cetera iuramentum, ad hoc vt valeat, debeat habere comitem veritatem, praesupposita simulatione contractus, nihil potest operari. Bene verum est, quod huiusmodi donatio simulata, & praesumpta confirmatur morte mariti, vt dixi infra versic. Scias autem, & in hoc proposito, quando confessio dotis receptae censetur facta animo donandi, videnda sunt ea, quae dixi infra §. dos.

Sed pone, quod maritus ignobilis, aut senex ducat puellam, vel nobilem, in vxorem: nunquid ipse poterit in compensationem suae ignobilitatis, vel senectutis aliquid illi donare? Resp. quod sic, & talis donatio valebit. Ita videtur sensisse gl. unica in l. si voluntate. C. de dotis promiss. & est communis opin. vt attestatur Bald. Nouell. de dote, in 10. parte, nu. 8. & seqq. Ias. in l. si diuortio, ff. de verb. oblig. prout illum refert Paris. cons. 86. num. 18. lib. 3. licet ego non reperiam Ias. ibi id attestantem. Tiraquel. de nobilitate, cap. 18. num. 19. & dicit Bart. in d. l. si voluntate. in fin. quod ita obseruat consuetudo, prout illum refert Ias. in d. l. si diuortio. post num. 13. quamuis Bart. in libro meo hoc non dicat.

Et haec conclusio, licet in puncto iuris non transeat sine magna difficultate: esset tamen tenenda propter auctoritatem Doctorum, & communem obseruantiam. Item, quia est fauorabilis mulieribus, quibus in dubio semper fauendum est in rebus honestis: & re vera non potest negari, quin haec donatio aliquo modo dicatur remuneratoria. Illam tamen ego intelligo, vt procedat in ipso actu dotis constituendae: sed si fieret post constitutam dotem, crederem de illa esse iudicandum, prout de ceteris donationibus simplicibus, quas mariti faciunt vxoribus: alias puellae, & iuuenes, quae maritos habent senes, facile ab illis huiusmodi donationes extorquerent ad earum libitum. Solent enim viri, qui sunt ad venerem minus validi, nihil non concedere vxoribus suis, vt quod ex vna parte deficit, ex alia suppleatur.

Scias autem, quod hae conclusio, quae habet, quod donatio inter virum, & vxorem non valet, declaranda est, vt procedat, quantum ad hoc, vt ab initio sustineatur, ita quod reuocari non possit, ceterum si post factam donationem maritus voluntatem non mutauerit, eo casu donatio ipsius morte mariti

strum, itemque Grauet. conf. 51. & Giacharium ad lit. A. alioque ab eo laudatos, & affirmos Moz. d. tit. de personis, inter quas, &c. nu. 34. vbi plures citat. Sed contrarium iuri nostro magis consentaneum esse videtur. Omnis n. donatio inter coniuges indistincte est interdita, tot. tit. ff. & C. de don. inter vir. & vxor. Trentacinq. lib. 3. resolut. 6. de donat. in princ. Ergo etiam inter nobilem, & ignobilem, senem, & iuuenulam. Et certe rationes prohibitionis, de quibus modo dictum, etiam in horum matrimonio militant. Ad haec multi iure nostro casus speciales sunt expressi, quibus vxorem consistit: & tamen hic, de quo iam agitur, eorum in numero non recensetur: vt verisimile sit, eum nec iure enumerandum esse. Neque reuertitur, si dicatur: ex eo sustinenda esse haec donationem, quod non simplex sit, quae prohibita; sed remuneratoria: cum donet senex in compensationem senectutis, & ignobilis in recompensationem ignobilitatis. Nam primo sibi imputet nobilis, cur in ignobilem consenserit. Deinde cum hic nullum verum subit meritum: ergo nec vera donatio remuneratoria erit. Praeterea illa argumenta manifesta diluit Vlpian. in d. l. 3. ff. de donat. inter vir. & vxor. Atq; haec fortassis olfaciens Clarus noster, hoc loco dicit: conclusionem contrariam in puncto iuris non transire sine magna difficultate. Sed ea de re vide Fachin. lib. 3. contro. uers. iur. c. 80. Pinellum ad l. 1. part. 3. C. de bon. mater. Alber. Gentilem lib. 4. de nupt. cap. 13. & Scipionem Gentilem de donat. inter vir. & vxor. lib. 2. cap. 3. Harprec.

Itemque Grauet. conf. 51. & Giacharium ad lit. A. alioque ab eo laudatos, & affirmos Moz. d. tit. de personis, inter quas, &c. nu. 34. vbi plures citat. Sed contrarium iuri nostro magis consentaneum esse videtur. Omnis n. donatio inter coniuges indistincte est interdita, tot. tit. ff. & C. de don. inter vir. & vxor. Trentacinq. lib. 3. resolut. 6. de donat. in princ. Ergo etiam inter nobilem, & ignobilem, senem, & iuuenulam. Et certe rationes prohibitionis, de quibus modo dictum, etiam in horum matrimonio militant. Ad haec multi iure nostro casus speciales sunt expressi, quibus vxorem consistit: & tamen hic, de quo iam agitur, eorum in numero non recensetur: vt verisimile sit, eum nec iure enumerandum esse. Neque reuertitur, si dicatur: ex eo sustinenda esse haec donationem, quod non simplex sit, quae prohibita; sed remuneratoria: cum donet senex in compensationem senectutis, & ignobilis in recompensationem ignobilitatis. Nam primo sibi imputet nobilis, cur in ignobilem consenserit. Deinde cum hic nullum verum subit meritum: ergo nec vera donatio remuneratoria erit. Praeterea illa argumenta manifesta diluit Vlpian. in d. l. 3. ff. de donat. inter vir. & vxor. Atq; haec fortassis olfaciens Clarus noster, hoc loco dicit: conclusionem contrariam in puncto iuris non transire sine magna difficultate. Sed ea de re vide Fachin. lib. 3. contro. uers. iur. c. 80. Pinellum ad l. 1. part. 3. C. de bon. mater. Alber. Gentilem lib. 4. de nupt. cap. 13. & Scipionem Gentilem de donat. inter vir. & vxor. lib. 2. cap. 3. Harprec.

Morte mariti confirmatur. l. donationes quas parentes. C. de donat. inter vir. & vxor. & sustinetur in vim relicti potius, quam in vim contractus, & ideo de illa detrahatur Falicidia, sicut de legatis, &c. Sed hoc intellige, vt procedat, dummodo ante mortem mariti interuenierit traditio vera, vel ficta, & sic aliquid, quod fungatur vice traditionis, alias vero si interuenisset sola promissio, non confirmaretur morte. Ita dicit Bart. in l. Papin. ff. de donat. inter vir. & vxor. & ita tenent communiter Doct. ut ait Capolla cons. ciuil. 8. nu. 3. Dicit etiam Corn. consil. 124. in lit. B. lib. 4. quod in hoc Doctores omnes concordant. Hanc etiam dicit esse conuenem Paul. de Castro, cons. 138. num. 1. lib. 1. vbi attestatur, quod ita Doct. communiter tenent, quem refert Didac. in d. rubr. de testam. in 3. par. num. 3. Paris. cons. 128. nu. 8. lib. 1. Et in hoc proposito, quando licet aliquid dicatur fingi vice traditionis, duo possunt exempla adduci. Primum, quando in donatione est appositum constitutum, illud enim habet vim fictae traditionis, vt dixi infra lib. 7. & ideo operatur, quod donatio ipsa morte donantis confirmetur. Et haec conclusio communiter approbatur, ut dicit Soc. in l. 1. §. si uir, col. 3. vers. Quarta, & ultima. ff. de acquir. poss. & dicit Capolla in d. cons. 8. n. 4. quod ita tenent communiter Doct. Hanc etiam dicit esse communem Paris. in d. cons. 128. numer. 19. Secundum exemplum poni potest, quando non est vera donatio, sed pra-

mariti confirmatur. l. donationes quas parentes. C. de donat. inter vir. & vxor. & sustinetur in vim relicti potius, quam in vim contractus, & ideo de illa detrahatur Falicidia, sicut de legatis, &c. Sed hoc intellige, vt procedat, dummodo ante mortem mariti interuenierit traditio vera, vel ficta, & sic aliquid, quod fungatur vice traditionis, alias vero si interuenisset sola promissio, non confirmaretur morte. Ita dicit Bart. in l. Papin. ff. de donat. inter vir. & vxor. & ita tenent communiter Doct. ut ait Capolla cons. ciuil. 8. nu. 3. Dicit etiam Corn. consil. 124. in lit. B. lib. 4. quod in hoc Doctores omnes concordant. Hanc etiam dicit esse conuenem Paul. de Castro, cons. 138. num. 1. lib. 1. vbi attestatur, quod ita Doct. communiter tenent, quem refert Didac. in d. rubr. de testam. in 3. par. num. 3. Paris. cons. 128. nu. 8. lib. 1. Et in hoc proposito, quando licet aliquid dicatur fingi vice traditionis, duo possunt exempla adduci. Primum, quando in donatione est appositum constitutum, illud enim habet vim fictae traditionis, vt dixi infra lib. 7. & ideo operatur, quod donatio ipsa morte donantis confirmetur. Et haec conclusio communiter approbatur, ut dicit Soc. in l. 1. §. si uir, col. 3. vers. Quarta, & ultima. ff. de acquir. poss. & dicit Capolla in d. cons. 8. n. 4. quod ita tenent communiter Doct. Hanc etiam dicit esse communem Paris. in d. cons. 128. numer. 19. Secundum exemplum poni potest, quando non est vera donatio, sed pra-

sumpta, seu simulata; puta, quia maritus constante matrimonio confessus fuerit se recepisse dotem. Nam huiusmodi confessio praesumitur facta animo donandi, vt dixi in d. §. dos. & confirmatur morte mariti, ex quo ipsa confessio receptionis habet vim factae traditionis. Ita dicit mirabiliter gl. in l. quod de suo, in glos. fin. C. de dote cau. non numer. quam dicit esse communiter approbatam Soc. cons. 79. post nu. 1. lib. 4. Hanc etiam dicit esse communem Bald. Nou. de dote, in 10. par. nu. 7. Soc. in l. 1. n. 17. ff. solut. matr. quem refert Didac. lib. 1. resolut. c. 7. post. n. 4. vers. Quod si confessio. Quae omnia nota, quia saepe contingunt in practica.

Sed quero, nunquid haec confirmatio, quae fit per mortem mariti, operetur, quod donatio ipsa censetur facta tempore mortis ipsius mariti, an autem retrahatur etiam ad tempus factae donationis? Resp. quod respectu dominij non retrahitur ad tempus factae donationis, sed bene trahitur retro respectu fructuum perceptorum. Ita dicit gl. in l. talis scriptura in gl. fin. ff. de leg. 1. & hoc opi. communiter tenetur, vt dicit Paul. Castr. in d. l. talis scriptura. num. 4. & seq. Alex. in d. l. talis scriptura. num. 8. Hanc etiam opin. dicit esse communem Crot. in rept. l. si is qui pro emptore. num. 15. ff. de usucap. vbi subtiliter examinat hunc articulum. Didac. in rubr. de testam. in 3. parte, num. 5.

Quero etiam nunquid huiusmodi donatio confirmetur morte mariti, etiam si excedat summam quingentor. & solidaru, dato, quod non sit insinuata? dixi infra q. 17. vers. sed quero.

absque curatore vxoris, morte eius confirmari nequit, vt testatur Andreas Kauchbarus q. 32. n. 1. & seqq. part. 1. Harprec.

h Se recepisse dotem.] Item quod confessio mariti facta vxori constante matrimonio de dote recepta non valeat, commune, atque magis commune vide per Rolan. cons. 93. vbi fallit, quando sunt lapsa tempora ad opponendum exceptionem dotis non numeratae. Item et in iuramento assertorio. Et de his communib. opi. dixi in colle. comm. opin. verb. confess. nu. 37. cum multis seqq. Giach.

i Respectu dominij non retrahitur ad tempus factae donationis.] Quod confirmatio fit per mortem mariti, respectu dominij non retrahatur ad tempus factae donationis, sed bene retrahatur respectu fructuum perceptorum, post Clarum hic notatum, & ab eo memoratos, scribit quoque Mozzus sub d. tit. de person. inter quas cadere, &c. nu. 42. Harprec.

k Confirmatur morte mariti.] Item quod confessio dotis facta constante matrimonio, etiam animo donandi, nisi morte confirmetur, haud valeat: vide de communi, atque magis communi per Rolan. conf. 63. atque per Io. Caph. in conf. 163. n. 20. Item eadem colle. mea communi opi. in verbo confessionis nu. 4. Giach.

QV AESTIO X. SVMMARI A.

- 1 Ea quae socer vel maritus mittit sponsae, an censentur donata.
- 2 Et quid in his, quae ei donantur a consanguineis, vel affinibus.

- 3 Et quid de anulis, iocalibus, et vestibus, quas mariti faciunt vxoribus. Ex Additionibus.
- 1 An, & quatenus vestes splendidae, annuli gemmati, catenae aureae, & similes res pretiosae censentur vxori donatae.
- 2 Ornamentorum muliebrum, itemque mundi muliebris appellatione qua continentur.

ADDITIONES.

QV AEST. X.

Sponsae donatum.] Et quod donatio facta a sponso sponse valeat, vide per Nat. conf. 317. nu. 2. verum an habeat verum dotis privilegia? Vide per Man. uer. in addit. ad parc. Papien. d. vxor usufructu. Clar. Sentent. Pract. Ciuil.

Ircu hanc materiam donationis inter virum, & vxorem, occurrit alia quaestio quotidiana; nunquid si maritus, aut eius pater, mittant aliquid sponsae, prout quotidie fieri videmus, praesumptum illud ipsi sponse donatum? Respon. Aut expresse dictum est, quod donatur: & tunc utique censetur donatum, Aut simpliciter missum est, nulla facta mentione donationis; & tunc in dubio censetur traditum causa ornamenti, non autem fruquaria ad gloss. dedit, & tradidit Addi. fin. qui loquitur de donatione qua fit a marito sene, vel ignobili: dotis constitutio facta a marito, quod non habeat verum dotis privilegia, vide per eum de alis, etiam donationibus. Giach. Quo.

b Quare, quid de annulis, iocalibus, & vestibus, quas maritus facit uxori.

tem animo donandi. Ita distingt Ang. conf. suo, incip. Nicolem de Targuis, quod est...

magis communiter recepta Cagno. in d. l. contractus, nu. 38. Successive quere, quid de annullis, iocalibus, & vestibus...

quod mariti illa fieri faciunt potius honoris sui causa, ut scilicet uxores ornatiore conspiciantur...

mentum. 25. §. ornamenta. 10 ff. de auro, argento, mun. do. &c. legatis. Harprec. c. De vestibus. Item quod vestes date per maritum uxori...

quod maritus eas voluit concedere ad usum uxoris tantum, & sunt heredum viri: Aut constat, quod voluit donare...

Eadem donatio quibus nominibus appletur. An, & quatenus isthæc donatio dotti equalis esse debeat.

Donatio propter nuptias constitui poterit, licet nulla dos data sit. Solvito matrimonio ut dos redit ad mulierem: ita donatio propter nuptias revertitur ad maritum...

QVÆSTIO XI.

S V M M A R I A

Ex Claro.

- 1 Donatio propter nuptias an hodie sit in usu. 2 Et an censatur ipso iure constituta, an autem agendum sit, ut constituatur.

Ex Additionibus.

- 1 Donatio propter nuptias quomodo definiatur.

A D D I T I O N E S.

Ropter nuptias. ] Donatio propter nuptias, quæ dicitur vere, & proprie, videtur per Crau. in conf. 185. ubi etiam reuertitur ad donantem, nisi aliud actum sit, ut per Gozad. conf. 97. An dicatur mutua respectu ad dotem habito per Boer. decis. 185. nn. 10. Habet privilegia dotis, per Gram. decis. 103. numer. 97. & 123. Et si...

QVÆST. XI.

Ostaque hoc loco de donationibus inter virum, & uxorem tractari ceptum est,

- 2 Eadem donatio quibus nominibus appletur. 3 An, & quatenus isthæc donatio dotti equalis esse debeat. 4 Donatio propter nuptias constitui poterit, licet nulla dos data sit. 5 Solvito matrimonio ut dos redit ad mulierem: ita donatio propter nuptias revertitur ad maritum: nisi aliud statuto, vel pacto sit receptum. 6 Maritus si adulterium committat, vxor eius lucratur donationem propter nuptias: si autem maritus lucratur dotem propter adulterium vxoris. 7 Dotalitium quod sit, & quomodo nometur.

per Boer. decis. 22. Et donatio propter nuptias dicitur aduentitium, non profectitium, vide per Bar. in conf. 3. 1. num. 15. nol. 6. ubi etiam quod donatio propter nuptias de quinquaginta, quas promissit deponere, & non deposuit, non obstat in petitione dotis, seu usurarum quas in vulgari alimenta nuncupatus ex eo, quod non impleuit. Item quod donatio propter nuptias facta filie valeat, nec conferatur, etiam si actum sit, nec possit reuocari per patrem testando, quando fuit iurata, possessio sequuta, tradit Iac. in confil. 239. lib. 2. Et donatio propter nuptias dicitur ob causam, vide per Natt. in confil. 609. in 2. dub. atque per Crau. conf. 85. num. 2. Giach.

Non impertinens erit aliquid de donationibus propter nuptias breuiter attingere. ] Hoc loco addendum: quod donatio propter nuptias non male definiatur actus, quo maritus, vel alius nomine, res mobiles, vel immobiles, propter dotem, & nuptiarum affectionem mulieri confert. Nam ut mulier marito offert do-

dotem: ita maritus uxori offert donationem propter nuptias: quæ est antidos, vel leuamentum, seu compensatio dotis. §. est et aliud. 3. Instit. de donationibus. l. si constante 19. C. de donat. ante nupt. Nouel. 119. in princ. D. Obrecht. disp. 5. de donation. th. 92. & seq.

Vnde & hæc donatio vocatur nuptialis remediū & antipherna, item contra dos. l. cum multa. 20. circa princ. ibiq. Gothofred. C. de donat. ante nupt. Henning. Gæden. conf. 99. Simon Pistor. conf. 20. nu. 7. & 8. Ernest. Cothman. Resp. 50. nu. 31. & seq. lib. 1. hofque referens D. Boc. in comment. de dona. cap. 10. num. 7. edit. 2. Et si hæc donatio iure civili nõ solum in constitutione, ac præstatione: sed & pactis dotti par, & æqualis esse debet. l. ex morte. 9. iuncta Auth. æqualitas. C. de pact. conuent. generali tamen omnium ferè locorum cõsuetudine æqualitas illa nõ seruatur.

Andr. Gail. lib. 2. obseru. pract. obseru. 78. num. 2. & sequent. Hartman. Pistoris, quæstione quarta, numero quinto, libro primo. Io. Schneidevvin. ad tit. Institut. de donat. §. est et aliud nu. 4. & tit. de hæredit. quæ ab intest. defer. rubr. de success. iur. Saxon. int. vir. & vxor. nu. 44. D. Bocer. d. cap. 10. num. 4. Quin etiam licet mulier nullam dotem dederit, vel promi-

serit: attamen donatio isthæc constitui poterit, vt arguit glo. cõmuniter approbata in l. lege Leonis 10. in verb. deduci. C. de pactis conuent. Matth. de Afflict. in constit. Neapo. lib. 3. rubr. 13. incip. licentia. nu. 3. & D. Bocer. d. c. 16. nu. 1. 2.

Et si illud hic addendum: quod quædammodum: soluto matrimonio dos ad mulierem reddit. l. vnic. §. illo proculdubio. 6. C. de rei vxo. act. sic & donatio propter nuptias ad maritum reuertatur: nisi pactu de lucranda dote, vel donatione propter nuptias interpositum, probetur: vel statutum, aut consuetudo loci cõtrariū velit. c. vlt. ext. de dona. inter vir & vx. Harman. Pistor. d. lib. 1. q. 14. num. 34. Schneidevvin. in d. §. est et aliud nu. 6. Instit. de donationibus. Ernest. Cothma d. resp. 50. n. 13. 43. & 47. Enimvero si maritus adulterum committat: lucratur eius vxor hanc donationem: sicuti maritus lucratur dotem, quando vxor adulterum admisisse probatur. c. plerunque. 4. extr. de donat. inter vir. & vxor. D. Bocer. d. c. 10. nu. 23. Denique hoc loco addendum: quod si fit & alia donationis propter nuptias species, quæ proprie dotalium appellatur. c. ex par. 15. extr. de for. compe.

Idque vir, præsertim nobilis, vxori suæ, ratione dotti datæ, concedit: vt vidua facta illo ad dies vitæ vtatur fruatur. Hartman. Pistor. d. lib. 1. q. 4. & 14. Andr. Rauchbar. q. 87. num. 21. p. 1. Io. Rüdinger. cent. 3. obseru. singular. obseruata. 46. eosque citans D. Bocer. d. Comment. de donat. c. 1. nu. 3. vbi de dotalitio explicatus, post alios, quos laudat, differit. Harpr.

QVÆSTIO XII.

S V M M A R I A.

Ex Claro.

- 1 Donatio facta absenti non valeat, nisi nunciis, vel epistola interueniat. 2 Et an requiratur, quod talis nunciis sit ad id specialiter destinatus. 3 Et quid si donatarius apprehenderit possessionem rei donatæ. 4 Et quid si facta sit in presenti, & tacenti. 5 Et quid si facta sit absenti coram quinque testibus, an sustineatur in vim fideicommissi.

A D D I T I O N E S.

Donatio debet fieri in presenti. ] Non solum in presenti, sed in vita, de qua Clarus noster hoc loco tractat: sed & donatio causa mortis præsentiam donatarij requirit. l. absenti. 10. ff. de donationibus. l. inter mortis, 38. ff. de mort. causa donat. Michael Grass. libr. primo recept. sentent. §. donatio causa mortis, quæst. 9. numero primo. Gomez. lib. 2. var. resolut. iur. ciu. c. 4. nu. 16. Simon de Prat. in tract. de interpret. vlt. volunt. lib. 2. interpret. 1. solut. 12. nu. 25. Frideric. Pruczman. conf. 12. nu. 67. conf. 13. nu. 146. & conf. 34. num. 18. vol. 1. Pract. Papien. in forma libellij, quo agitur pro donat. gloss. ex causa donationis, num. 7. versic. sed donatio causa mortis, & in forma libelli pro legato rei singularis, gloss. valere debeat iure codicillorum, num. 18. Hartman. Pistor. quæst. 2. Iulij Clari Sentent. Pract. Civil.

QVÆST. XII.

Præcedentibus questionibus visum est, quæ persona donare possint, vel non

- Et an donatio ad pias causas facta absenti valeat. Ex Additionibus. 1 Donatio tum inter viuos, tum mortis causa præsentiam donatarij requirit. 2 Testamentum habens clausulam codicillarem, vel donationis causa mortis non sustinetur in vim donationis, nisi donatarius præsens fuerit. 3 An nuncio, vel epistola interueniente donatio absenti fieri queat remissive. 4 Et quid si donatio ad pias causas absenti stat remissive.

num. 22. lib. 1. Nicol. Boet. decis. 353. num. 3. Matthias Berlich. 2. part. 3. conclus. practicabil. conclus. 2. num. 1. Quæ præsentia donatarij vsque ad eam necessaria est: etsi in testamento, in quo cuiusmodi donatio facta est, adijciatur clausula codicillaris, quod debeat valere iure codicillorum, vel donationis causa mortis: non tamen, inde legata in vim donationis causa mortis obtineri possunt, si donatarius non præsens fuerit. Iason consilio 82. numero quinto, versic. sed hoc non obstante, et num. sequent. volum. 3. Hartman. Pistor. d. lib. 1. q. 15. num. 7. & seq. Pruczman. conf. 1. nu. 175. vol. 2. Rol. a Valle conf. 82. num. vlt. vol. 1. Grassus d. §. donatio causa mortis, quæstio. nona, numero secundo, Dominic. Cardinalis Tuscus tomò secundo, practic. conclus. littera D. concl. 639. numer. 7. & seq. eosque nouiter referens Berlichius d. conclus. 2. num. 3. Harprec.